

**BIBLIOTEKA ZA SLIJEPA I SLABOVIDNA LICA
U R BOSNI I HERCEGOVINI**

Sarajevo, Avdage Šahinagića 14/1, tel/fax 447 749

Broj: 01-02-19-2 /23

Sarajevo, 17.02. 2023.godine

I Z V J E Š T A J

**o radu Biblioteke za slijepa i slabovidna lica u R Bosni i Hercegovini
za period 01.01.-31.12. 2022.godine**

I-UVODNE NAPOMENE

Na osnovu Programa rada Biblioteke za 2022.godinu preduzimane su odgovarajuće aktivnosti na stvaranju materijalno-finansijskih, tehničkih, kadrovskih i organizacionih pretpostavki za razvijanje i unapređenje djelatnosti Biblioteke i zadovoljavanje potreba slijepih i slabovidnih lica u ovoj oblasti.

Ove aktivnosti realizovane su kroz prikupljanje, stručnu obradu, čuvanje i obnavljanje knjiga, brošura, časopisa i drugih publikacija na Brajevom pismu, zvučnoj tehnici i uvećanom tisku, osiguranjem korištenja bibliotečke građe i pružanjem pomoći korisnicima pri izboru i korištenju ove građe na način utvrđen Zakonom i Pravilima Biblioteke. Biblioteka je usmjerila svoju aktivnost i na razvijanje i unapređenje vlastite izdavačke djelatnosti izdavanjem, štampanjem, snimanjem i kopiranjem bibliotečke građe na Brajevom pismu, zvučnoj tehnici i uvećanom tisku, zašto je bilo neophodno stvoriti pretpostavke za obavljanje ovih vrlo složenih stručnih poslova.

II-BIBLIOTEČKA GRAĐA

U dva tonska studija i štampariji Biblioteke a u skladu sa Izdavačkim planom za 2022. godinu u periodu od 01.01.-31.12.2022.godine snimljeno je 49 naslova u zvučnoj tehnici (na CD-u DAISY formatu), 2 naslova su odštampana na Brajevom pismu, a sa Bibliotekom slijepih Crne Gore razmjenjeno je 25 naslova na CD-u koji su umnoženi u po pet primjeraka.

U izvještajnom periodu izdato je 12 brojeva časopisa "Svjetlo misli" na 1 CD-u u Daisy formatu u ukupnom tiražu od 4.016 primjeraka, a časopis se dostavlja i na 28 email adresa korisnika biblioteke koristeći We Transfer. Od 2018. godine korisnici mogu ovaj časopis poslušati i na web stranici biblioteke www.bibsis.org.ba

Zbog poznate situacije izazvane pandemijom Covid 19 biblioteka nije učestvovala na Sarajevskom sajmu knjiga i učila na kojima se svih ranijih godina pojavljivala kao izlagač svojih izdanja u cilju promocije izdavačke djelatnosti u tehnikama za slijepa i slabovidna lica (Brajevo pismo, audio i digitalna tehnika i uvećani tisak). Iz istih razloga nije uzeto učešće na XVI bijenale knjige u Sarajevu.

U prostorijama Biblioteke postoji stalna postavka tiflotehničkih pomagala i izdanja biblioteke koju svi zainteresovani mogu pogledati svakim radnim danom od 08-16 h, te stalna postavka izložbe :Zbirka rukopisa književnog stvaralaštva slijepog autora Hajrije Bećirovića i njegovih 50 godina autorskog rada.

U izvještajnom periodu održane su promocije knjiga:Hatidža Demirovski-Nuhbegović, "Šta znači vid", **posthumno**, Senade Kadribašić "Slatko Čoše", Emire Švraka "Inkluzivna praksa I dio –Rehabilitacija u inkluziji", prof.dr.Mirsada Muftića ABC

Osteoporoze, Kemala Čopre Hadžibeg i Elmire Helać- Mekić:Kamen i Kaldrma.

U klubu prijatelja biblioteke održane su književne večeri sa Imer Pezo, predstavljena knjiga Drski hirovi, dok su književnice Bisera Suljić-Boškailo, Fuad Kovač, Dževa Avdić, Goran Šimić i Mirnes Omerović svoje knjige lično pročitali u tonskom studiju biblioteke za potrebe slijepih lica.

Međunarodni dan i noć knjige i autorskih prava je obilježen i u BiH na kojem je aktivno učesće uzela naša biblioteka i te noći 19.04.2022. godine u Bošnjačkom institutu – Fondacija Adila Zulfikarpašića promovisala svoju izdavačku i bibliotečku djelatnost.

Biblioteka je u posmatranom periodu obogatila knjižni fond sa po 60 novih naslova u isturenim odjeljenjima pri bibliotekama u: Tuzli, Bihaću, Zenici,

Travniku, Mostaru, Goraždu i Gradačcu, te po prvi put sa po 100 naslova pomogla Narodnu biblioteku Užice (R Srbija), Narodnu biblioteku "Žarko Zrenjanij" u Zrenjaninu, Narodnu biblioteku Novi Grad (RS) i Narodnu biblioteku "Filip Višnjić" u Bijeljini kao i 50 naslova za Međuopštinsku organizaciju slijepih Pale (RS).

Otvorena su nova isturena odjeljenja biblioteke pri Gradskoim bibliotekama Visoko, Maglaj i Donji Vakuf i iručeno im je po 100 najnovijih naslova iz naše produkcije.

U cilju afirmacije i popularizacije knjige radnici biblioteke su učestvovali na brojnim seminarima iz oblasti izdavaštva i bibliotekarstva .

III- KORISNICI USLUGA KNJIŽNOG FONDA BIBLIOTEKE

U izvještajnom periodu **01.01.-31.12.2022** godine knjižni fond Biblioteke u tehnikama za slijepa i slabovidna lica koristila su **1.288** korisnika i to:

1. Iz BiH	1.005 korisnika
a) Republika Srpska	138
b) FBiH	867
- Bosansko-Podrinjski kanton.....	19
- Hercegovačko-Neretvanski.....	40
-Kanton 10	6
- Posavski	18
- Sarajevski	445
- Srednje-bosanski.....	57
- Tuzlanski.....	121
- Unsko-sanski.....	28
- Zeničko-dobojski	121

c) Brčko Distrikt 12

2. Iz inostranstva ..... 283 korisnika

U naznačenom periodu pročitano je **3.999** knjiga kako slijedi:

1. Korisnici iz Bosne i Hercegovine.....4.214 knjiga

a) FBiH..... 3.333 knjiga
b) RS..... 271 "
c) Brčko Distrikt ..... 29 "

Pregled po kantonima u Federaciji BiH:

- Sarajevski..... 1.690 knjiga
- Bosansko-podrinjski..... 35 "
- Hercegovačko-neretvanski ..... 180 "
- Kanton 10 ..... 83 "
- Posavski..... 77 "
- Srednjobosanski..... 143 "
- Tuzlanski..... 453 "
- Unsko-sanski..... 93 "
- Zeničko dobojski..... 279 "

2. Korisnici iz inostranstva..... 666 knjiga

Trenutno se kod čitalaca i u odjeljenjima Biblioteke (Bihać, Goražde, Gradačac, Travnik, Zenica, Tuzla, Mostar i Štokholm-Švedska) Visokom, Maglaju i Donjem Vakufu nalazi **1.824** knjige.

Korisnicima Biblioteke redovno su dostavljane knjige i časopis (11 brojeva odnosno 4.563 primjeraka), a određenom broju korisnika u Sarajevu (stari, samci i bolesni) knjige su dostavljane bibliobusom na kućne adrese.

STANJE KNJIŽNOG FONDA BIBLIOTEKE NA DAN 31.12.2022.godine:

1. Brajevo pismo .....3.132 knjige

2. Audio- tehnika(kasete).....4.813 "

a) 2-kanalna 3591

b) 4-kanalna 1222

3. Digitalna tehnika .....19.706 "

a) CD-standardni format..... 497

b) MP3 format 12.668

c) daisy 6.534

4. dvd 7

5.Crni tisak ..... 3.565 "

6.Uvećani tisak ..... 66 "

7.elektronske knjige..... 150 "

U K U P N O ..... 31.432 knjige

IV- SARADNJA

Saradnja sa drugim bibliotekama i srodnim institucijama u zemlji i inostranstvu bila je intenzivna, a naročito sa Hrvatskom knjižnicom slijepih, Bibliotekom slijepih Švedske, Bibliotekom slijepih Crne Gore, Bibliotekom saveza slijepih Vojvodine, Bibliotekom saveza slepih Srbije, Savezom slijepih boraca ZE-DO i US-Kantona, Savezom RVI BiH, NUB BiH, narodnim i univerzitetskim bibliotekama u Tuzli i Bihaću, Bibliotekom grada Sarajeva, bibliotekama u Zenici, Goraždu, Gradačcu, Mostaru, Bosanskoj Krupi, Tešnju, Gete institutom, COBISS centrom BiH, drugim organima i organizacijama na nivou države, Federacije BiH, Kantona Sarajevo kao i sa ministarstvima kulture i sporta ostalih kantona.

U izvještajnom periodu biblioteku su posjetili predsjednik Federacije BiH Marinko Čavara, Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne Skupštine BiH Safet Softić, direktor JP BH Pošta Sarajevo Šemso Cerić, direktor Biblioteke slijepih C.Gore Božidar Denda, kao i učenici i studenti više škola i fakulteta (OŠ Isak Samokovlija ;OŠ Pofalići; OŠ Mula Mustafa Bašeskija; i OŠ. Hasan Kikić Sarajevo, druga i treća Gimnazija u Sarajevu; studenti Filozofskog fakulteta Sarajevo-odsjek komparativna književnost i bibliotekarstvo, studentice V-e godine Filozofskog fakulteta odsjek –Pedagogija, Studenti FPN Sarajevo. Od ostalih posjeta značajno je pomenuti : predsjednik islamske zajednice u Štokholmu Mustafa Šetkić , predstavnica Američke razvojne agencije Laura Nuss, direktor JU Osnovna škola "Aneks" mr.Omer Begović, direktor Gazi Husrev – begove biblioteke Osman Lavić, direktorica Muzeja Alija Izetbegović, Nađa Berberović-Akšamija, direktorica Bošnjackog instituta Amina Rizvanbegović-Džuvic, direktor Narodnog pozorišta Sarajevo, Dino Mustafić, zamjenik direktora Instituta za jezik Univerziteta u Sarajevu, Alen Kalajdzija, predstavnici Muzeja ratnog djetinjstva i drugi... Posebno dobra saradnja u izvještajnom periodu bila je sa sredstvima javnog informisanja: TV SA, RTV Vogošća, BHRTV ,FTV, TV N1, TV OBN, O KANAL, NTV Hajat, Otvorena radio mreža, Radio Slobodna Evropa, Radio BiH, Radio FBIH, Radio Bir i drugi.

O profesionalnom i kontinuiranom izvještavanju programskih aktivnosti detaljno se može vidjeti na FB stranici kao i na Web stranici naše biblioteke.

Najviše pažnje posvećeno je rješavanju statusnih pitanja i finansiranju djelatnosti Biblioteke. Ovo iz razloga što je Zakon o Biblioteci za slijepa i slabovidna lica u BiH donesen prije Dejtonskog mirovnog sporazuma, pa je potrebno pitanje osnivača i finansijera riješiti na nivou sadašnjih organa države BiH . Radi preuzimanja prava osnivača nad Bibliotekom slijepih obavljene su brojne aktivnosti sa Vladom Federacije

BiH, Ministarstvom obrazovanja i nauke FBiH, Ministarstvom kulture i sporta FBiH, Ministarstvom za civilne poslove BiH, Ministarstvima kulture i sporta, obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo, OHR i dr.

S obzirom na to da je zbog neriješenog pitanja osnivača i finansiranja doveden u pitanje opstanak i dalji rad Biblioteke zajedno sa ostalim institucijama (6) u oblasti kulture na nivou države BiH, održano je više sastanaka s ciljem rješavanja tog problema.

Zahvaljujući grantu Ministarstva obrazovanja i nauke Federacije BiH, kojim je namjenski dodjeljeno Biblioteci 60.000,00 KM, grantu Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo od 104.000.KM na ime redovne djelatnosti i izvršavanja programskih aktivnosti u 2022 godini su postignuti zavidni rezultati i značajno uvećan knjižni fond biblioteke, preciznije za 850 bibliotečkih jedinica.

V - OSTALI POSLOVI

Da bi Biblioteka mogla uspješno obavljati svoju djelatnost vođene su aktivnosti oko vraćanja u posjed poslovnog prostora u ulici Avdage Šahinagića br. 14, koji je ometen od strane neovisne TV Hayat, a za koji je Biblioteka zaključila Ugovor o zakupu sa Općinom Stari Grad. Riječ je o prostoru koji se sastoji od hodnika sa ugrađenim bibliotečkim plakarima i toaletom.

Biblioteka je u ovom izvještajnom periodu pored svih svojih redovnih programskih aktivnosti bila u prilici da u više navrata pomogne rad drugih biblioteka, udruženja i pojedinaca (korisnika biblioteke), širom Bosne i Hercegovine i regiona (Srbija, Hrvatska i Crna Gora), kojima je dodjeljivala određen broj bibliotečkih jedinica ili asistivnih tehnologija koje olakšavaju svakodnevni život slijepim licima.

Izdavačka kao i redovna djelatnost je u više navrata prezentirana širom BiH kao i u zemljama regiona kao što su: Podgorica, Užice, Zrenjanin i dr.

Pored navedenih aktivnosti bilo je i niz drugih poslova na kojima su se angažovali direktor Biblioteke sa radnicima i saradnicima.

DIREKTOR
Sakib Pleh

